

مالیات بر ارزش افزوده

آژانس‌های مسافرتی و گردشگری

گردآورنده و تهیه کننده: ابوذر کریمی

فهرست مطالب

۲	کلیات
۳	مواد قانونی مرتبط
۴	مقررات موضوعه (نامه‌ها، بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها، آیین نامه‌ها و ...)
۵	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

کلیات

مفاهیم و واژگان مرتبط:

بلیط چارتر: تعریف بلیط چارتر در واقع برگرفته از همان معنای لغوی آن است. بلیط چارتر به بلیط های پروازی گفته می شود که آژانس هواپیمایی بخشی از صندلی های یک پرواز یا تمام آن را از پیش اجاره کرده است. در مدل Seat Charter، تنها بخشی از صندلی های یک پرواز اجاره شده و در مدل Full Charter، تمامی صندلی ها در اختیار یک آژانس هواپیمایی قرار می گیرد.

مجوز بند الف: آژانس های مسافرتی بند الف تحت نظارت مستقیم سازمان هواپیمایی کشوری هستند و وظیفه اصلی آنها فروش بلیط خطوط هوایی داخلی و خارجی است. این گروه آژانس ها مجوز صدور بلیط تمامی ایرلاین های داخلی (مشروط به عقد قرارداد با خطوط هواپیمایی داخلی) و خارجی را دارند و با رعایت آیین نامه ها و ضوابط مربوطه می توانند به عضویت یاتا IATA در آیند.

آژانس های صرفاً بند الف به هیچ عنوان حق برگزاری تور را ندارند. همچنین مجوز فروش تورهای سایر دفاتر برگزار کننده را نداشته و مجاز به عقد قرارداد تور با مسافر نیستند. آژانس های مسافرتی دارای مجوز بند الف، اصطلاحاً «شرکت خدمات مسافرت هوایی» یا «آژانس هواپیمایی» نامیده می شوند.

مجوز بند ب: آژانس های بند ب تحت نظارت مستقیم سازمان میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری هستند. وظیفه اصلی آژانس های بند ب برگزاری انواع تورهای داخلی و خارجی، تورهای ورودی، رزرو هتل، اخذ ویزا و سایر فعالیت های مرتبط با صنعت گردشگری می باشد. آژانس های صرفاً بند ب حق برگزاری تور در مسیر عربستان (حج)، سوریه و عراق را ندارند. به طور کلی آژانس های مسافرتی بند ب با عنوان «شرکت خدمات جهانگردی» لقب گرفته اند.

مجوز بند پ: آژانس های بند پ دارای مجوز از سازمان حج و زیارت هستند. و تحت نظارت مستقیم سازمان حج و زیارت هستند. وظیفه اصلی آژانس های دارای مجوز بند پ برگزاری انواع تورهای زیارتی از جمله اجرای تور زیارتی در مسیر عربستان یا حج، سوریه و عراق می باشد. آژانس های صرفاً بند پ یا همان دفاتر خدمات زیارتی حق برگزاری تور در مسیرهای غیر زیارتی را ندارند. آژانس های مسافرتی دارنده مجوز بند پ، با عنوان «شرکت خدمات زیارتی» معروف هستند.

آژانس های مسافرتی می توانند هر یک از مجوزهای آژانس بند الف، آژانس بند ب، آژانس بند پ را بطور مجزا و یا ترکیبی از دو یا هر سه مجوز را اخذ نمایند. در اینصورت آژانسهای مسافرتی مربوطه بطور همزمان

تحت نظارت مستقیم تمامی سازمان‌هایی قرار خواهند داشت که مجوزهای خود را از آنها دریافت نموده اند. در این حالت روی تابلوی آژانس مربوطه عبارت: «شرکت خدمات مسافرت هوایی، جهانگردی و زیارتی» درج می‌گردد.

مواد قانونی مرتبط

بند ۱۲ ماده ۱۲ قانون ۱.۱.م مصوب ۱۳۷۸

ارائه خدمات حمل و نقل عمومی مسافری برون شهری و درون شهری، جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی حسب مورد از پرداخت مالیات معاف می‌باشد.

بند ۱۳ ماده ۹ قانون ۱.۱.م مصوب ۱۴۰۰

ارائه خدمات حمل و نقل (اعم از بار و مسافر) درون و برون‌شهری و بین‌المللی جاده‌ای، ریلی و دریایی از پرداخت مالیات و عوارض معاف می‌باشد.

ماده ۱۰ قانون ۱.۱.م مصوب ۱۴۰۰؛ موارد زیر از پرداخت مالیات و عوارض معاف هستند و مالیات و عوارض خرید نهاده‌های آنها مسترد می‌شود:

الف - صادرات کالاها به خارج از کشور از طریق مبادی خروجی رسمی با ارائه پروانه سبز گمرکی صادره توسط گمرک یا برگ خروجی (در مورد صادرات کالا) و صادرات خدمات با ارائه قرارداد مربوط و گواهی انجام کار که به تأیید نزدیکترین نمایندگی رسمی جمهوری اسلامی ایران در کشور مقصد رسیده باشد یا گواهی ارزش‌آوری با تأیید بانک مرکزی یا سایر اسناد و مدارک مثبت.

تبصره ۳- خدماتی که توسط اشخاص مقیم ایران (اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی و یا شعب شرکتهای خارجی مقیم ایران) ارائه می‌شود و محل مصرف خدمات و یا مقصد خدمات داخل باشد یا خارج از کشور، در صورتی که مستقیم یا غیرمستقیم ارزش حاصل و وارد کشور بشود صادرات محسوب می‌گردد.

مقررات موضوعه (نامه‌ها، بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها، آیین نامه‌ها و ...)

تفاهم نامه با سازمان امور مالیاتی

۱- فعالان اقتصادی حائز شرایط فراخوان های نظام مالیات بر ارزش افزوده شاغل در دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی ایران مکلفند نسبت به ثبت نام و اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده از تاریخ مشمولیت با توجه به فراخوان های اجرای نظام مالیات بر ارزش افزوده اقدام نمایند.

۲- فعالان اقتصادی حائز شرایط فراخوان های نظام مالیات بر ارزش افزوده شاغل در دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی ایران در صورت عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی ارزش افزوده دوره های گذشته لغایت بهار سال ۱۳۹۲ نسبت به تسلیم اظهارنامه های الکترونیکی دوره های گذشته حداکثر تا پایان شهریور سال ۱۳۹۲ اقدام نمایند. بدیهی است در صورت انجام تکالیف مزبور در مهلت تعیین شده از مساعدت در تقسیط و بخشودگی جرائم با توجه به اختیار ماده ۳۳ قانون بهره مند خواهند شد.

۳- به استناد بند (۱۲) ماده ۱۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده خدمات حمل و نقل عمومی مسافری درون و برون شهری جاده ای، ریلی، هوایی و دریایی از پرداخت مالیات و عوارض بر ارزش افزوده معاف می باشند، لذا ارائه خدمات حمل و نقل توسط شاغلین در صنف یاد شده از طریق انعقاد قرار داد چارتر مشمول مالیات و عوارض ارزش افزوده نخواهد بود. لیکن معافیت مزبور قابل تسری به ارائه خدمات برگزاری تورها اعم از سیاحتی، زیارتی و جهانگردی، رزرو هتل، کارمزد دریافتی بابت فروش بلیط به مشتریان، انواع خدمات کارگزاری، بازاریابی، تبلیغات و سایر خدمات مشمول نخواهد بود.

۴- در کلیه مواردی که ارائه دهندگان خدمات تور اقدام به ارائه خدمات برگزاری تورهای مسافرت هوایی، جهانگردی و زیارتی می نمایند در صورت عدم تفکیک موارد معاف و مشمول مالیات و عوارض ارزش افزوده، فارغ از ارقام تشکیل دهنده، بهای تمام شده و نهادهای آن، مکلف به محاسبه و وصول مالیات و عوارض ارزش افزوده از مأخذ ما به ازاء دریافتی خواهند بود. بدیهی است در صورتی که شاغلین در دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی ایران به نیابت از سایر اشخاص و با دریافت کارمزد مستند به قرارداد اقدام به ارائه خدمات تور برای برگزار کننده اصلی (مجری تور) نمایند، کارمزد دریافتی بابت خدمت ارائه شده مأخذ مالیات و عوارض ارزش افزوده می باشد.

۵- عرضه کالا و خدمت در ایران مشمول مقررات این قانون می باشد. لذا آن بخش از ارائه خدمات که در خارج از ایران انجام می شود با ارائه مستندات لازم مشمول مالیات و عوارضی نخواهد بود.

نامه شماره ۲۳۲/۲۸۵۱/ص مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۹ دفتر فنی و مدیریت ریسک مالیاتی

به موجب جزء (۱۳) بند (ب) ماده (۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰، ارائه خدمات حمل و نقل (اعم از بار و مسافر) درون و برون شهری و بین المللی جاده ای، ریلی و دریایی، از پرداخت مالیات و عوارض معاف است. لیکن این معافیت قابل تسری به خدمات حمل و نقل هوایی بار و مسافر نخواهد بود. در این چارچوب مستفاد از مواد (۱) و (۱۱) قانون مزبور مالیات و عوارض ارائه خدمات حمل و نقل هوایی در ایران از مسافر و یا خریدار خدمت حمل حسب مورد، قابل مطالبه و وصول است. بنابراین مادامی که شرکتهای حمل و نقل هوایی ترتیبات حمل و نقل هوایی مسافر و بار را فراهم نمایند، مکلفاند مالیات و عوارض ارائه خدمات حمل و نقل هوایی در ایران (قلمروی جغرافیایی کشور) را از مسافر و یا خریدار خدمت حمل بار حسب مورد مطالبه و وصول نمایند.

جمع بندی و نتیجه گیری

آژانس های مسافری و شرکت های خدمات گردشگری و زیارتی خدمات مختلفی از جمله، برگزاری تور، رزرو هتل، خدمات بازاریابی و فروش بلیط انجام می دهند. ارائه خدمات حمل و نقل توسط شاغلین در صنف یاد شده از طریق انعقاد قرار داد چارتر لغایت تاریخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۳ مشمول مالیات و عوارض ارزش افزوده نخواهد بود. لیکن معافیت مزبور قابل تسری به مابقی خدمات مشمول از جمله موارد ذکر شده در بالا نمی باشد.

لازم به ذکر است مطابق ماده ۹ قانون ارزش افزوده مصوب سال ۱۴۰۰، خدمات هتل های سه ستاره و پایینتر، مهمانپذیرها و سایر مراکز اقامتی دارای مجوز مشمول مالیات بر ارزش افزوده نمی باشد و به نظر می رسد با توجه به بخشنامه های موارد مشابه، معافیت مذکور نیز قابل تسری به موارد کارمزدی و بازاریابی که توسط پلتفرم های تحت وب و ... نمی گردد مگر اینکه موضوع صراحتاً توسط سازمان امور مالیاتی طی بخشنامه تبیین گردد. همچنین جابجایی مسافر نیز از طریق خطوط هوایی مشمول می باشد بنابراین موارد چارتر نیز مشمول می باشند. در خصوص ورود توریست خارجی به داخل کشور با توجه به ارز آوری به کشور مطابق ماده ۱۰ قانون مصوب ۱۴۰۰ معاف از مالیات بر ارزش افزوده، لکن برگزاری تور خارج از کشور مشمول مالیات بر ارزش افزوده می باشد.